

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Β'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΓ'.

ΑΙ ΚΑΡΥΑΤΙΔΕΣ.

Καρυάτιδες καλοῦνται ἀγάλματά τινα γυναικῶν, φερουσῶν ποδήρεις καὶ εὐρείας ἐσθῆτας, εἰς ὧν τὴν κεφαλὴν στηρίζεται ναός. Διατὶ ὁμοῦς ἐτέθησαν αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἀντὶ στηλῶν; Αἱ Καρύαι, κατὰ τὸν Βιτρούβιον, πόλις τῆς Ἀρχαδίας, ἠνώθη μετὰ τῶν Περσῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἀφοῦ δ' οἱ Ἕλληγες ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας, ἐκῆρυξαν τὸν κατὰ τῶν Καρύων πόλεμον. Ἀλώσαντες τὴν πόλιν, ἀπέκτεινον τοὺς κατοίκους, τὰς δὲ γυναῖκας αὐτῶν ἤχημαλώτισαν. Δὲν ἐπέτρεψαν δ' αὐταῖς ν' ἀπεκδυθῶσι τὰς ἐσθῆτας ἢ τοὺς στολισμοῦς των, ἀλλ' ἠνάγκασαν αὐτὰς νὰ τοὺς φέρωσι πρὸς αἰώνιον αἵτεχος. Οἱ ἀρχιτέκτονες ἔφερον εἰς τὰ δημόσια κτίρια τὰς εἰκόνας των, ποιοῦντες ὁμοιώματα αὐτῶν, ὅπως, μεταβαλλόμεναι εἰς στήλας, μένωσιν αἰωνίως ἐκτεθειμέναι εἰς τῶν ἐπιγόνων τὴν ἀποστροφὴν.

Ἐπίσης οἱ Λάκωνες, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πausανίου, νικήσαντες ἐν Πλαταιαῖς δι' ὀλίγων μαχητῶν ἀναρίθ-

μητον Περσικὸν στρατὸν, ἀνήγειρον διὰ τῶν περιελθόντων εἰς τὴν ἐξουσίαν των λαφύρων στοὰν καὶ ἐν αὐτῇ ἐτοποθέτησαν τὰ ἀγάλματα τῶν αἰχημαλώτων βαρβαριστῶν ἐνδεδυμένων, ὅπως ὑποβαστάζωσι τὴν στέγην, καὶ μείνη εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα γνωστὴ ἢ ταπεινώσις των, οἱ δὲ πολῖται ἐνθυρρύνωνται καὶ ὑπερηφανεύονται, ὄντες πάντοτε πρόθυμοι νὰ μάχωνται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των. Τούντεῦθεν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ ποιῶνται πολλοὶ χρῆσιν περσικῶν ἀγαλμάτων, ὅπως στηρίζωσι κτίρια, καὶ οὕτως ἐπαυξάνη ἡ καλλονὴ των διὰ τῶν τοιούτων κοσμημάτων.

Ὁ Λέσιγξ δὲν συμμερίζεται τὴν ἀνωτέρω γνώμην περὶ τῆς αἰτίας τῆς τοποθέτησεως τῶν Καρυατίδων ὑπὸ τοὺς ναοὺς. Οὗτος διατείνεται ὅτι αἱ Καρύαι ἦσαν πόλις λίαν ἀσήμαντος, ὅπως συμμαχήσῃ μετὰ τῶν Περσῶν καὶ προκαλέσῃ τὸν χόλον τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων.

Κατ' αὐτὸν αἱ Καρυάτιδες εἰσὶ παρθένου τῆς Σπάρτης ὀρχούμεναι ἐν τῷ προαστείῳ τῶν ἐν Λακωνίᾳ Καρύων περὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Καρυάτιδος Ἀρτέμιδος τὸ ἐν ὑπαίθρῳ ἰστάμενον. Δὲν εἶναι

ὅμως πιθανόν ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων ὁ κατασκευάσας τὰς Καρυάτιδας προϋτίθετο νὰ ποιήσῃ ἀπλῶς ὁμοιώματα Σπαρτιατίδων ἑορταζουσῶν καὶ χορευουσῶν.

Τὰ ἀνάγλυφα τοῦ Πραξιτέλους, περὶ ὧν μνεῖται ποιεῖται ὁ Πλίνιος, καὶ τὰ τοῦ γλύπτου Διογένους, ἅπερ ἐτέθησαν ἐπὶ στηλῶν, ὅπως κοσμήσωσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Πανθέου, πιθανῶς ἦσαν Καρυάτιδες. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι αἱ Καρυάτιδες ἦσαν ὀρχηστρίδες τῆς Σπάρτης, καθ' ὅσον ἐπὶ τέλους νεᾶνις ὀρχουμένη δὲν δύναται νὰ βαστάζῃ φορτίον βαρύ.

Ἐνῶ δὲ ἡ ἰδέα τοῦ Βιτρουβίου περὶ τῶν Καρυατίδων θεωρεῖται σήμερον ὡς ἰδέα γελοία, ἐπίσης δὲν θεωρεῖται ὡς βάσιμος καὶ ἡ τοῦ Λέσιγκ, εἰπόντος ὅτι αὐταὶ εἰσὶ νεάνιδες Ἀθηναῖαι, ἐκ τῶν φερουσῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των τὰ ἱερά ἀγγεῖα. Πιθανῶς τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν Καρυατίδων νὰ παρέλαβον οἱ Ἕλληνες παρὰ τῶν Αἰγυπτίων. (α)

Οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἐποιοῦντο μεγάλην τῶν Καρυατίδων χρῆσιν. Αἱ περιφημότεραι εἰσὶν αἱ τοῦ ναοῦ τῆς Πανδρόσου ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν, ναοῦ συνηνωμένου μετὰ τοῦ Ἐρεχθείου. Μία τῶν Καρυατίδων τούτων εὐρίσκειται νῦν εἰς τὸ Βρεταννικὸν μουσεῖον, κλαπεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱεροσύλου λόρδου Ἐλγιν, ἣτις ἀντικατεστάθη ὑπὸ νεωτέρας, ἀλλὰ λίαν

(α) Τὰ ἀγάλματα τῶν ἀνδρῶν τὰ καλούμενα Πέρσαι, Ἀτλαντες, Ἡρακλεῖς, Τελαμώνιοι, ἅπερ χρησιμεύουσιν ὅπως ὑποβαστάζωσιν οἰκοδομὰς, καλοῦνται καὶ αὐτὰ μὲ τὸ γενικὸν ὄνομα Καρυάτιδες.

ἀτελοῦς καὶ κατὰ πολὺ ὑποδεστέρας τῶν ἀρχαίων συναδέλφων τῆς.

Ἐν Ρώμῃ ἐπίσης ὑπῆρχον Καρυάτιδες εἰς τὸ Πάνθεον.

ΝΑΝΟΙ ΚΑΙ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΙ.

Κατὰ τὸ λεξικὸν τῆς Κρούσκας « Νάνος ἐστὶν ἄνθρωπος τερατώδης κατὰ τὴν μικρότητα. » Ὁ Ἀρριγκέτος ὅμως εὐγενέστερον ὀρίζει αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχοντα σχῆμα μικρότατον. »

Διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ νάνου καλοῦνται ὑπὸ εὐρύτεραν σημασίαν πάντα τὰ μικρόσωμα ὄντα, ὅσα ἔχουσι τὸ σχῆμα ἔλασσον τοῦ κανονικοῦ. Ἐπομένως ὑπάρχουσιν ὄρνιθες νάναι, φυτὰ νάνα, κτλ. Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, νάνοι καλοῦνται οἱ ἔχοντες ἀνάστημα ἔλασσον τῶν τεσσάρων ποδῶν, ἐνῶ ὀνομάζονται γίγαντες ὅσοι ὑπερβαίνουν κατὰ τὸ ὕψος τοὺς ἑξὶ πόδας.

Τὸ λεξικὸν τῶν ἱατρικῶν ἐπιστημῶν λέγει ὅτι οἱ νάνοι ἐσχηματίσθησαν ἐν γένει λίαν ἀκανονίτως ἔχουσι τὴν κεφαλὴν δυσανάλογον μὲ τὸ σῶμα καὶ ἐπομένως λίαν μεγάλην, τὸν νοῦν βλακώδη, τὸ σῶμα δυσανάλογον, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰσὶ στεῖροι. Κατὰ τὸν χαρακτῆρα ὁμοιάζουσι τοῖς παισὶν εἰσὶ ζωηροί, ἀστατοί, ζηλότυποι, φθονεροί καὶ λίαν ὀργίλοι· κοιμῶνται ὀλίγον καὶ ὑπόκεινται εἰς ἀποπληξίαν· ταχέως γηράσκουσι καὶ πάντοτε εἰσὶν ἀτελεῖς φυσικῶς τε καὶ ἠθικῶς.

Ἀναφέρεται μ' ὄλον τοῦτο ὁ Βλαδίσλαος Κουμπιτάλης (α). βασιλεὺς τῆς Πολωνίας, ὅστις ἦτο ἀνδρείοτατος, καὶ ὁ Κουτάν Χάν τῶν Ταρτάρων, ὅστις ἠγεῖτο εὐτόλμως 200,000 ἀνδρῶν.

Ὁ Μιλλέν (β) λέγει ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦ δια-

(α) *Cubitalis* ἦτοι πηχιάδος.

(β) *Millin*, σοφὸς ἀρχαιολόγος καὶ φυσιοδίης Γάλλος γεννηθεὶς τῷ 1759 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1818.

τηρεῖν νάνους· εἰς τὰς αὐλὰς, ριζωθὲν ἐν χρόνοις ἀπωτάτοις καὶ παρὰ τοῖς πλουσίοις, ὅτινες ἐκ τῶν δούλων των ἐλάμβανον τοὺς νάνους, κατέστη ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Ἐθεωρεῖτο πολυτέλεια πρωτίστη καὶ μετεδόθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, εἰς παρακμὴν διατελούντων, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰς τοὺς Ρωμαίους, ἐπίσης παρηνικακότες, ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων.

Ἀνέκδοτα πολλὰ περὶ νάνων συνέλεξεν ὁ Καζωμπὸν (α) εἰς τὰς σημειώσεις του ἐπὶ τοῦ 83 κεφαλαίου τοῦ βίου τοῦ Αὐγούστου Σευετιανίου. Ἐν ταῖς σημειώσεσι ταύταις ὑπάρχει τὸ ὕλικόν διὰ τὴν σύνταξιν ἱστορίας τῶν διασημοτέρων νάνων. Πιθανόν ὁ ρηθεὶς συγγραφεὺς νὰ συνέλεξε τὰ ἀνέκδοτα ἐκεῖνα, ὅπως κολακεύτη τοὺς πρίγκιπας καὶ ἰσχυροὺς τῆς ἐποχῆς του, καθόσον τότε ὑπῆρχον νάνοι ἐν πάσαις ταῖς εὐρωπαϊκαῖς αὐλαῖς.

Οἱ Ἀνατολίται ἐφεύρον τὴν σκληρὰν τέχνην τοῦ κατασκευάζειν νάνους τεχνητοὺς, παρεμποδίζοντες τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Ὁ Λογγίνος λαλεῖ περὶ εἶδους μηχανῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐτοποθετοῖντο παῖδες, ὅπως παρεμποδισθῆ ἡ ἀνάπτυξις των καὶ γίνωσι νάνοι.

Ἐν Ρώμῃ οἱ νάνοι ἀπετέλουν, ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς παρακμῆς, σπουδαίαν διασκέδασιν. Ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Αὐγούστου ὑπῆρχεν εἷς, ὅστις διεσκέδαζε τὴν μικρὰν του Ἰουλίαν. Ἐκαλεῖτο Κανόπας καὶ εἶχεν ὕψος δύο ποδῶν καὶ μιᾶς σπιθαμῆς.

Ὁ μέγιστος τῶν νάνων ἀριθμὸς προήρχετο ἐκ τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου. Πάσαι σχεδὸν αἱ κυραὶ τῆς Ρώμης ἐτήρουν ἕνα ἢ πλείονας νάνους, ὡς τηροῦμεν ἡμεῖς σήμερον κύννας ἢ γαλάς. Δὲν ἐνέδυσαν δὲ αὐτοὺς, ἀλλὰ μόνον τοῖς ἀνήρωτων κοσμήματα γυναικεία.

Ὁ κακοῦργος Δομιτιανὸς διέταξε τὴν συμ-

(α) *Casaubon*, διάσημος Γάλλος περικειθευμένος, γεννηθεὶς τῷ 1559 καὶ τελευτήσας τῷ 1614.

πλοκὴν νάνων πρὸς ὥραίας τινὰς κυρίας τῆς Ρώμης. Εἰς τοιοῦτο ἐφθασαν σημείον οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κάμιλλου καὶ τοῦ Φαμβρικίου!

Τὸ εἰδεχθὲς καὶ ἀνῆθικον σύστημα τοῦ διασκεδάσειν ἐπὶ ταῖς φυσικαῖς ἀτελείαις, μετεδόθη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων εἰς τοὺς νεωτέρους, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ πρίγκιπας, ὅν τὸ ἔθιμον ἐτηρήθη μέχρι μεσαιῶνος. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἶχον νάνους καὶ γελωτοποιοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των χάριν διασκέδασης. Εἰς τὰ ἀρχαῖα βιβλία τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας, φαίνονται ἔτι τὰ ὀνόματα τῶν ἀδρῶν πληρονομένων νάνων ἢ γελωτοποιῶν, τῶν κατεχόντων ἔτι καὶ θέσεις μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν. Οὗτοι ἐξῆριζον τὴν κόμην καὶ ἔφερον γελιοὺν ἱματισμὸν, συνήθως λευκόν· ἐφόρουσαν πῖλον πράσινον ἢ κίτρινον καὶ ἔφερον κωδωνίσκους εἰς τὸ σῶμα.

Πολλάκις οἱ νάνοι ἐλάμβανον μέρος εἰς τὰς ἀρχαίας μονοπρακτοὺς κωμωδίας καὶ εἰς τὰς οὕτως καλουμένας παραστάσεις τῶν μυστηρίων· ἐπειδὴ δὲ ἐπετρέπετο νὰ διακωμωδεῖται τότε ὁ μοναστικὸς βίος, ἐνεδύοντο οἱ νάνοι ράσσον καὶ ἔφερον ὄτα ὄνου. Οἱ ἀρχαῖοι μυθιστοριογράφοι ἀνέθεντο τοῖς νάνοις τὸ ἔργον τοῦ σαλπικτοῦ κατὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ θεάματα ἢ κατὰ τὴν προσέλευσιν περιπλανομένου τινὸς ἰππότου εἰς τὸν πύργον διασκόμου κυρίας.

Πολλάκις εἰς τὰς αὐλὰς ἀνετέθη τοῖς νάνοις διεξγωγή σοβαρᾶς ὑποθέσεως. Ἐνίοτε τοιοῦτοι διωρίσθησαν πρέσβεις ἢ ἔκτακτοι ἀπειταλμένοι, ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον καὶ πρόσωπα ἀξίας.

Οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφαν ὑπερβολὰς περὶ τῆς μικρότητος τῶν νάνων. Παραλείποντες ὅθεν τὴν ἀρχαιότητα, λέγομεν ὅτι ὁ Φαβρίκιος Ἰλδάνος εἶδε νάνον 40 δακτύλων. Ὁ Γάσπαρος Βουτῶν λέγει ὅτι εἶδεν ἕτερον νάνον 36 δακτύλων, καὶ ἄλλον 30. Ἡ παλαιὰ ἱατρικὴ ἐφημερίς τῶν Παρισίων ἀναφέρει νάνους 28

δακτύλων. Ὁ Καρδάνος ἀναφέρει περὶ νάνου 24 δακτύλων. Ὁ Δεμαιλέτ περὶ ἄλλου 18 δακτύλων. Ὁ Βίρτζ περὶ ἄλλου 16 δακτύλων. Ὁ περιφημότερος νάνος ἦν ὁ Νικόλαος Φερρὺ ἢ Μπεμπέρ, ἀνήκων τῷ βασιλεῖ τῆς Πολωνίας Στανισλάφ, ἔχων ὕψος 33 δακτύλων. Τῷ 1828 ἐράνη Γερμανί; νάνα ὕψους 18 δακτύλων, ἐτῶν δὲ 19. Ἦν ζωηρά, χαρίεσσα καὶ ἐνόει ὅσα δύναιτο νὰ νοήσῃ τετραετῆς παιδίον. Ὁ σφυγμὸς τῆς ἐφθάνεν εἰς 90 παλμῶν; κατὰ λεπτόν. Μόλις τετραετῆ; ἤρξατο λαλοῦσα καὶ βραδίζουσα. Ὁ πρῶτος ὁδὸς τῆς ἐφύει κατὰ τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς γεννήσεώς; τῆς ἔτος. Ἡ μήτηρ τῆς ἐν τούτοις εἶχεν ἀνάστημα 5 ποδῶν, ὁ δὲ πατὴρ τῆς 5 ποδῶν καὶ 5 δακτύλων.

Τῷ 1836 ὁ κ. Γεορροῦ Σαιντ-Ἰλλαίρ ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν τὸν νάνον Ματθίαν Γκούλιαν. Οὗτος, 22 ἐτῶν ἡλικίαν ἄγων, εἶχεν ἀνάστημα 34 δακτύλων.

Ἀνεπτύχθη δὲ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο μέχρι τοῦ 5ου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Ἐκτοτε ἔμεινε στάσιμον τὸ ἀνάστημά του. Κατήγετο εἰς Ἰταλικὴν καὶ τὰς δύο γλώσσας τὰς ἐσπαρμένας ἐν ταῖς ἀνταῖς τῆς Ἀδριατικῆς.

Νάνοι εἰς τὴν Κελτικὴν μυθολογίαν ἐκαλοῦντο εἶδος πλατμάτων κατεσκευασμένων ἐκ τοῦ σώματος τοῦ Γίγαντος Ἴμου, ἦτοι ἐκ τῆς γῆς. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἦσαν οὗτοι ἢ σκώληκες, ἀλλὰ τῇ διαταγῇ τῶν Θεῶν προσέλαβον σχῆμα καὶ μορφήν ἀνθρώπου. Κατοικοῦσιν ὁμοῦ μεταξὺ βράχων καὶ γῆς. Ὁ Μοδσονιέρως καὶ ὁ Διρῆνος ἦσαν οἱ διασημότεροι τούτων. Ἐκ τῆς ἐκφράσεως ταύτης τοῦ Κελτικοῦ μύθου ἐξήγαγόν τινες τὴν ἰδέαν ὅτι πρόκειται περὶ Λαππῶνων.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁμοῦ δὲν γνωρίζομεν λαοὺς νάνους, εἰμὴ μόνον τὴν ἀρτι ἀνακαλυφθεῖσαν ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀφρικῇ φυλὴν τῶν

Ἀγκάς, δύο τῶν μελῶν τῆς ὁποίας ἐκομίσθησαν εἰς Ρώμην καὶ ζῶσιν ἔτι. Εἶναι φυλὴ ἐξ δλοκλήρου νάνοι, καθὰ διεστίνετο καὶ ὁ Ἡρόδοτος, ὃν οὐδεὶς ἐπίστευε. Σήμερον ἀπεδείχθη ὅτι ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας δὲν ἐψεύδετο ποσῶς.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ νάνων. Νῦν δὲ περὶ γελωτοποιῶν.

Γελωτοποιός, κατὰ τὸ προμνησθὲν λεξικὸν τῆς Κρούσκας, δηλοῖ ἀνθρώπον μετερχόμενον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διασκεδάζειν τοὺς ἄλλους διὰ ἀστεϊσμῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς τῆς Εὐρώπης πιστοποιοῦσιν ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦ τηρεῖν γελωτοποιούς ἐν ταῖς Αὐλαῖς, ἦτο δυστυχῶς πάγκοινων.

Διίσχυρίζονται τινες ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι εἶχον εἶδός τι γελωτοποιῶν, ὧν ἔργον ἦν τὸ τέρπειν τὸν λαὸν ἐν δημοσίαις πανηγύρεσι καὶ τελεταῖς διὰ ἀστεϊσμῶν. Τεκμήριον τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθιμου τούτου εὐρίθται ἐν τῷ θριάμβῳ Σκηπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, καθ' ὃν οἱ ἠττημένοι στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς ὠδηγοῦντο πρὸ τοῦ ἄρματος τοῦ θριαμβεύοντος δέσμιοι καὶ μετὰ τὴν κεφαλὴν ἐξυρισμένην. Συγχρόνως δύο ἢ τρεῖς ἐπίσης ἀλυτσοῦδοι καὶ πλουσίω; ἐνδεδυμένοι γελωτοποιοὶ ἐμιμοῦντο τὰ κινήματα τῶν ἀτυχῶν αἰχμαλώτων, ὅπερ διασκεδάζε τὸν λαόν. Ἐκ τούτων λαβὼν ἀφορμὴν καὶ ὁ συγγραφεὺς Σαιντ Φοά (α) εἶπεν ὅτι ἰεθεώρει τοὺς διασημοὺς ἐκείνους Ρωμαίους ἀναξίους τοῦ βαθμοῦ ὃν κατεῖχον.

Ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἐξηκολούθησεν ἐν Εὐρώπῃ τὸ ἔθιμον τῶν γελωτοποιῶν. Οἱ Γάλλοι λέγουσιν ὅτι ἔπαυσεν αὐτὸ ἐν τῇ πατρίδι των ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ' καὶ ὅτι τελευταῖος τῶν γελωτοποιῶν ὑπῆρξεν ὁ Ἀνζελύ. Ἐν Γερμανίᾳ ὁμοῦ καὶ ἄλλοις κράτεσι τὸ ἔθιμον διετηρήθη ἐπὶ πλειότερον χρόνον.

Κατὰ τινὰς συγγραφεῖς οἱ πρῶτοι γελωτο-

(α) Saint-Foix. ἐτελεύτησε τῷ 1776.

ποιοὶ ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὸν 9. αἰῶνα. Διηγοῦνται ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Θεόφιλος εἶχε τοιοῦτον καλούμενον Δάνδερην. Ἐπὶ σταυροφοριῶν ἢ θέσις τοῦ γελωτοποιοῦ ἦτον ὑπηρεσία ὡς πᾶσα ἄλλη παρὰ τοῖς ἡγεμόσι. Λέγεται ὅτι ἡ Τρούσις τῆς Καμπανίας προσμήθευε συνήθως νάνους καὶ γελωτοποιούς εἰς τὴν αὐλήν. Πολλάκις ἡγείροντο εἰς τοὺς ἀποθανόντας γελωτοποιούς ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων πολυτελεῖ μαυσωλεῖα. Τοιοῦτον ἡγέρθη εἰς γελωτοποιὸν ἐν Σέλις τῷ 1375.

Λέγεται ὅτι ὁ Ἑρρίκος Δ' εἶχε τέσσαρας γελωποιοὺς, ὧν τὰ ὀνόματα σώζονται, καθὼς καὶ ἐτέρων δύο τοῦ Ἑρρίκου Β'. Ὁ Φραγκίσκος Α' εἶχεν ἓνα μόνον γελωτοποιόν, καλούμενον Τριβουλέττον. Ὁ τελευταῖος γελωτοποιὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' ἔχαιρε μεγίστην ἐν τῇ Αὐλῇ πίστιν. Κατώρθωσε δὲ ν' ἀποκτήσῃ 25,000 σκούδων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὸ ἐλεεινὸν τοῦτο τῶν γελωτοποιῶν ἔθιμον ἐξηκολούθει ὃν ἐν χρήσει ἐπ' ἰκανὸν ἔτι χρόνον ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Καὶ αὐτοὶ οἱ Σουλτάνοι κατὰ τὸν 17. αἰῶνα εἶχον εἰσέτι γελωτοποιούς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των. Γνωστὸν δ' εἶναι ὅτι ὁ Ἀμπτούλ Μετζίτ, πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, εἶχε νάνον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Σήμερον, εὐτυχῶς, οὔτε γελωτοποιοὶ οὔτε νάνοι ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς ἡγεμόσι. Ἡ ἀνθρωπότης ἐποίησε καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο τῆς προσόδου βῆμα.

Ἡ ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ.

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ἐν τῇ ἠθικῇ τάξει, ὅπως καὶ ἐν τῇ φυσικῇ, καταστροφή τις ἢ θάνατος ἄγει εἰς μεταβολάς. Οὕτως ἡ ἀθεράπευτος κατάπτωσης τοῦ δεσπόζοντος κράτους, ἀπέβη διὰ τοῦς Ἑπτανησίους ὡρέλιμος ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχαίου ἐθνικοῦ πνεύματος, καθόσον ταχέως ἐνόησαν ὅτι θὰ ἦτο συμφερότερον δι' αὐτοῦ;

νὰ μένωσιν Ἕλληνες ἢ νὰ καταστῶσιν Ἑνετοί. Εἰς ἀναζωπύρωσιν τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος συνετέλεσαν καὶ οἱ πολλοὶ μέτοικοι, οἵτινες συνέρρεον εἰς τὸ Ἴόνιον τοῦτο ἄσυλον μετὰ τὰς καταστροφὰς τῆς Ἑνετίας. Ἀπὸ τοῦ ΙΕΤ' αἰῶνος καὶ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τῆς Κρήτης, ὁ Σπῶν καὶ ὁ Βέλγ εὗρον ἐν Κερκύρα καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις Κρήτας πρόσφυγας, ἐν οἷς καὶ πεπαιδευμένους κληρικοὺς, καταγινομένους εἰς φιλολογικὰ ἔργα τῆς τε ἀρχαίας καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς, εἰς τὴν Λατινικὴν καὶ Ἰταλικὴν. Ὁ κόμης Μάρμορις, εὐγενὴς Κερκυραῖος, ὑποδεχθεὶς τοὺς δύο ρηθέντας περιηγητὰς μετὰ νοήμονος φιλοφροσύνης, ἔγραψεν ἱστορίαν τῆς Κερκύρας, δημοσιευθεῖσαν ἐν Ἑνετίᾳ τῷ 1672.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τότε ἀπρητέτο ἐκτακτος ἐπίδοσις, ὅπως Ἑπτανήσιός τις ἐκπαιδευθῇ, ἕνεκα ἐλλείψεως σχολείων, βιβλιοθηκῶν καὶ τυπογραφείων. Ἡ Γαληνοτάτη Δημοκρατία τοιαῦτα κινδυνώδη πράγματα ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς. Ἦσαν οὗτοι καρποὶ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως, οἵτινες δὲν ἐπροσπενὰ θιγῶσι. Μόνον μετὰ τὴν εἰρήνην τοῦ Πασσάροβιτς οἱ Ἑπτανήσιοι, παύσαντες νὰ πιστεύωσι τῇ Ἑνετίᾳ, ἔστρεψαν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν Ρωσσίαν, ἥτις, χάρις ταῖς προσπάθειαις μεγαλοφυοῦς ἡγεμόνος, κατελάμβανε τότε θέσιν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Τὰς ἀρχαίας δυναστικάς καὶ πολιτικάς σχέσεις μεταξὺ Βυζαντίου καὶ Ρωσσίας καὶ τοὺς δεσμοὺς τῆς θρησκευτικῆς ὁμοδοξίας δι' ὧν ἠνοῦντο οἱ Χριστιανοὶ ὑπήκοοι τῶν Τούρκων καὶ Ρώσων, ἀνέμνησε Πέτρος ὁ Μέγας κατὰ τὸ 1714 διὰ λόγου ἀπαγγελθέντος ἐν Ρίγα, ὅστις μεγάλως ἀπήχησεν. Ἐκτοτε ἤρξαντο κλίνοντες οἱ Ἕλληνες τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν ἀποστασίαν καὶ μετὰ νέας πίστεως αὐτοὶ, οἱ Σέρβοι, καὶ οἱ Ρωμοῦνοι προσεκολλήθησαν εἰς τὴν πίστιν αὐτῶν, ἀνεμνήσθησαν τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων καὶ ἐξέθαψαν τὰ δημοτικὰ ἄσματα.

Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον ζωηρά ὑπῆρξε παρὰ τοῖς Ἑπτανησίοις ἢ ἐντύψεις, οἵτινες εἶχον νοσημοσύνην πλείονα ἵνα διδῶσι τὴν σημασίαν τῆς ἐπικλήσεως ταύτης καὶ ἐδυσκολεύοντο ὀλιγώτερον ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτήν. Διὰ τοῦτο καθ' ἅπαντας τοὺς πολέμους τοῦ III' αἰῶνος μεταξύ Τουρκίας καὶ Ρωσσίας ἡ τελευταία εὔρε μεταξὺ τῶν Ἑπτανησίων θερμότητους ὀπαδοῦς.

Συνεχέστεραι καὶ θερμότεραι ὑπῆρξαν αἱ ἰδιωτικαὶ σχέσεις τῶν εὐγενῶν Ἑπτανησίων μετὰ τῆς Ρωσσίας ἐπὶ Αἰκατερίνης τῆς Β'. Νομιζομεν δὲ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐκτός τοῦ προκειμένου νὰ ὑπομνήτωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἐν τῶν λαμπροτέρων κατορθωμάτων τῆς νεωτέρας μηχανικῆς, ἢ μεταφορὰ δηλονότι τοῦ ὑπερμεγέθους γρανιτικοῦ ὄγκου, ὅστις κείται ὡς βῆσις τοῦ ἐπίππου ἀνδριάντος Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἐξετελέσθη ἐν ἔτει 1769 ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ κόμητος Μαρίνου Χαρμπούρη, Κεφαλλῆνος. (α).

Δύο ἕτεροι σοφοὶ Ἑπτανῆσιοι, οἱ ἐκ Κερκύρας Βούλγαρης, γεννηθεῖς τῷ 1716 καὶ Θεοτόκης, γεννηθεῖς τῷ 1736, συνετέλεσαν σπουδαίως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀναγέννησιν, ὑπὲρ ἧς ἐργάζοντο ἀπ' ἐτέρου πολλαὶ φαναριωτικαὶ οἰκογένειαι, ὡς ἡ τῶν Χατατζῆ καὶ Μουρούζη, καὶ ἰδίᾳ τῶν Ὑψηλάντων καὶ Μικροκορδάτων, ὧν οἱ ἀπόγονοι ἀκολούθως μετέσχον τότε ἐνδόξως τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Ὁ θρίαμβος τῶν Ρώστων ἦν ὅ,τι πάντες οἱ

[α] Ὁ Χαρμπούρης οὗτος, εἰς τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν III' αἰῶνα, ὁ καὶ καθηγητῆς ἐν Παδοῦᾳ, ἀπέθανε διὰ τραγικοῦ θανάτου, 2 περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς εἴρηται θαυμαστοῦ ἔργου. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του Κεφαλληνίαν, ὑπεβλήθη εἰς μεγίστας θυσίας, ὅπως ἐγκλιματῆση διάφορα ἐξωτερικὰ φυτὰ, οἷον ζαχαροκλάμα, ἰνδικόν, κτλ. ἰδίως δὲ καρὲ, ἀπερ-ἐκίμισεν ἐκ Μαρτινίκας διὰ μεγάλων δαπανῶν. Οἱ ἐργάται ὅμως τῶν φυτειῶν του ἐρόνευσαν νύκτωρ αὐτὸν τε καὶ τὴν σκυλὴν του κατὰ τῷ 1782.

Ἕλληνας ἠύχοντο· ἄλλοι μὲν ὅπως ἐκδικηθῶσι τὰς ἀδικίας τῶν δυναστῶν αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ ἰδῶσιν ἀνορθωμένους τοὺς ναοὺς αὐτῶν, διότι ἡ ὑπόθεσις τῆς Ρωσσίας ἦν αὐτὴ ἡ τῆς Θρησκείας τῶν Ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι, ἐν οἷς ὁ ἐνδοξος Κοραῆς, οἵτινες διέβλεπον ἐν τῇ Ρωσσίᾳ τὸ προωρισμένον ἔθνος ἵνα παρασκευάσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν.

Οὕτως, ὡς ἐκ προνοίας, συνηγνῶντο ἐν τῇ ἐπαναστάσει ταύτῃ πάντα τὰ μᾶλλον ἀνόμοια στοιχεῖα. Ἡ ἐπιστήμη καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἀπ' ἐνός ἐθέρμαινον τὰς καρδίας τῶν δούλων Ἑλλήνων, οἵτινες ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ὡς αἰχμαλώτους τοῦ πολέμου, ρινίζοντες τὰς ἀλύτους, ἵνα διευκολύνωσι τὸ ἔργον τῶν μελλόντων ἐλευθερωτῶν τῶν. Οἱ ὄρεινοί ἀπ' ἐτέρου, οἵτινες μετὰ θάρρους καὶ φρονήσεως προήσπιζον τὴν ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν, ἐκαυχῶντο ὅτι ἐξηκολούθησαν πάντοτε τὴν μεγάλην μάχην, ἣτις ἤρξατο ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου κατὰ τὸν IB' αἰῶνα, μάχην εἰσέτι ἀκριτον, ἐπειδὴ ἔμενον αὐτοῖς τὰ ὄπλα, εἰς τρόπον ὥστε θὰ ἔφθανον ἐπὶ τέλος εἰς τὸ ἐξαγόμενον νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς Τούρκους.

Τὸ πρόγραμμα ταῦτο ἀνευρίσκει τις ἐν τῇ ἠρωϊκῇ ἀπαντήσει τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς τοὺς Ἄγγλους, οἵτινες κατὰ τὰς κρισιμωτέρας ἡμέρας τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος συνεβούλευον αὐτὸν νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῶν Τούρκων.

Ἄ'Εκείνοι ἠδυνήθησαν νὰ φονεύσωσιν ἄλλους Ἕλληνας καὶ νὰ ὑποδουλώσωσιν ἄλλους, ἀλλ' ἡμεῖς ἐζήσαμεν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἐλεύθεροι· ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος ἐφρονεῦθη χωρὶς οὐδεμίαν νὰ συνομολογήσῃ συνθήκην, οἱ δὲ πιστοὶ του δὲν ἔπαυσαν μαχόμενοι, καὶ τίνα τῶν φρουρῶν αὐτοῦ ἐξἠκολούθησιν ὄντα ἀπόρητα. Οἱ πιστοὶ οὗτοι εἰσὶν οἱ κλέριται, τὰ φρούρια αὐτοῦ ἡ Μάνη, τὸ Σούλιον καὶ τὰ ὄρη!

Ἡναγκασμένοι ἀκροθιγῶς ν' ἐφθῶμεν τῆς

Ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως, παραπέμπομεν διὰ τὰς λεπτομερείας εἰς τὸ εὐσυνείδητον ἔργον τοῦ Γερβίνου, ὅστις, ἔχων τὸ πλεονέκτημα ὅτι προσήλθε τελευταῖος, ἐχρησιμοποίησεν ἐπιφελῶς τὰ προσφατώτερα ἀπομνημονεύματα τῶν ἀνδρῶν ὅσοι μετέσχον τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου. Ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ μᾶλλον ἢ ἐν ἄλλῳ οἰφδῆποτε εὐρίσκει τις λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ θαυμασίου ἔργου τῶν ἐταιριῶν, αἵτινες ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας μετ' ἀξιοθαυμάστου ἐπιμονῆς ἐεργάσθησαν πρὸς συνένωσιν τῶν τεσσάρων διαφόρων πρὸς ἄλληλα στοιχείων τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, ἀφοῦ ἐντὸς βραχυτέρου ἔδρεψαν τὴν δόξαν. Ποσάκις οἱ Ἑπτανῆσιοι, οὗς ἡ δεσποτικὴ ἐξουσία περεκόλυεν ν' ἀκολουθήσωσι τὸ παράδειγμα ἐκεῖνο, ἐφθάνησαν τοὺς ἀτρομήτους τοῦ ἀρχιπελάγου ναύτας!

Ἡ πρὸς τὴν Ρωσσίαν ἐμπιστοσύνη τῶν φίλων τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, διεψεύσθη ὑπὸ τῆς ἐκβάσεως τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Πελοποννησίων (1770), καὶ ἔτι πλείοτερον ὑπὸ τῆς ἐγωϊστικῆς ἀμεριμνησίας ἣν ἀπέδειξεν Αἰκατερίνη ἡ Β', περὶ Ἑλλάδος προκειμένου, κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ Καϊναρτζῆ.

Βεβαίως δὲ ἡ φοβερὰ τῆς Πελοποννήσου δῆλωσις δὲν ἐθεραπέυετο ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας διὰ τῆς προσαρτήσεως τῆς Κριμαίας εἰς τὸ Ρωσικὸν Κράτος. Ἄ' Ἡ ψυχρότης τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Ρώσους ἐπετάθη κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἣς αἱ ποικίλαι περιπέτειαι παρήγαγον ἐν Ἑλλάδι ἀληθῶς ἠλεκτρικὰς συγκινήσεις. Διηγέθη εἰς ὅλα τὰ ὀπωσοῦν πεφωτισμένα πνεύματα ἡ συγκεκριμένη προαίσθησις πιθανῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος· διεδίδετο ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἡ φήμη τῶν ἀνδραγαθημάτων, ἅπερ ἐτέλουν τὰ δημοκρατικὰ ὄπλα καὶ ὑπεθύμιζε τὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ὄπλων. Δὲν ὠμίλουσαν πλέον ἢ περὶ τῶν Γάλλων ἐν Ἑλ-

λάδι, καὶ τότε κατὰ πρότον νῆς τοῦ ἀρχιπελάγου ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν παλαιῶν ἠρώων. Ταῦτα γράφει ὁ Κοραῆς. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Γαλλία ἀνεμίνθησε τοῖς Ἕλλησι τὴν ἱστορίαν των. Ὑπὸ τῆς Γαλλίας δ' ἐνεπνέετο ὁ ἀτυχὴς Ρῆγας, νέος Τυρταῖος, οὗ οἱ ἰσχυροὶ ἤχοι, ἀποπνεόντες πολεμικὴν ἀνδρίαν καὶ συγχρόνως σύμπνοιαν, ἐμέμφοντο κατὰ πρότον τοῖς παλλικαρίοις ἐπὶ τῇ ἐγωϊστικῇ αὐτῶν ἀπομονώσει, εἶτα δὲ προσεκάλουν τοὺς ὄρεινους, ἐλευθέρους ὄντας, εἰς βοήθειαν τῆς δούλης πεδιάδος.

Ἄλλ' οἱ Ἕλληνας τῆς Ἑπτανήσου ἐπέπρωτο νὰ ἰδῶσιν ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς Γάλλους, ὧν τὰ ἔργα τοσαύτην ἐνεπίσησαν αἴσθησιν τοῖς συμπατριώταις των. Τῇ 26 Ἰουνίου 1797, στρατιὰ ἐκπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ τῆς Ἰταλίας, ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Κερκύρας. Πρὸ πολλοῦ ὁ Βοναπάρτης εἶχε κατανοήσει τὴν σπουδαιότητα τῆς νήσου. Ἡ πτωσις δὲ τῆς Ἑνετίας ἐγκατέλιπεν αὐτῷ τὴν Κέρκυραν ἄνευ ἀντιστάσεως. Τῷ ὄντι, ἔγραφεν οὗτος εἰς τὸ Διευθυντήριον: «Πλείοτερον τῆς Ἰταλίας ἀπάσης ὡφελούσιν ἡμᾶς ἡ Κέρκυρα, ἡ Ζάκυνθος καὶ ἡ Κεφαλληνία». Ὁ στρατηγὸς Γκεντίλης, ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἐκεῖνης καὶ πρόην συστρατιώτης τοῦ Πάολη, περὶ οὗ ὁ Βοναπάρτης ἔλεγεν ὅτι «τὸ κανόνιον δὲν ἐπηρεάζε τὸ οὖς του, διότι ἡ κωφότης του ἐξισοῦτο πρὸς τὴν γενναϊότητά του», ἀπεφάσισεν ἀλλεκότως νὰ ποιήσῃ κοινῶν τοῦ ἔργου, ὡς πολιτικὸν ἐπίτροπον, τὸν κ. Ἀρνῶλ, συγγραφεὴ τοῦ «Μαρίου». Μόλις ὅμως οὗτος ἀφίχθη εἰς Κέρκυραν, ἐνόησεν ὅτι ἐστερεῖτο τῶν ἀναγκαίων εἰδικῶν γνώσεων καὶ τῆς ψυχικῆς εὐσταθείας, αἵτινες ἀπαιτοῦντο πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιαύτης ἀποστολῆς, καὶ ἀνεχώρησεν, ὅπως ἐπιδόθη καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὴν σύνθεσιν νέας τραγωδίας: «Οἱ Ἑνετοί». Ἀπώλεσεν οὕτω τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ μελετήσῃ ἦθη πρωτότυπα, ἀποποιηθεῖς νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ φοβερῷ τῶν

Ἰωαννίνων πασσῶ, ὅστις ἐπέζητει θερμῶς τὴν παρουσίαν Γάλλου. Ἐνεκα τῆς ἀποποιήσεως ταύτης ὁ στρατηγὸς Γκεντίλης ὑπέδειξε τὸν στρατιωτικὸν Ρόζ, Μασσαλιώτην, διαμείναντα ἱκανὸν χρόνον ἐν Πελοποννήσῳ. Ὁ Ἄλῆς ὑπέδειξε αὐτὸν μὲ ἀνοικτάς τὰς ἀγκάλας καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ μετ' ἐνδείξεων δεισιδαίμωνος εὐλαθείας τὴν τρίχρουν ταινίαν ὡς περι-απτον μεγάλα δυνάμενον νὰ ποιήτῃ θαύματα, λαλῶν μετὰ σεβασμοῦ περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοῦ καὶ περὶ τῶν ὠραίων θανατικῶν ποινῶν, αἵτινες πρὶν εἶ-χον ἐκτελεσθῆ ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ὧν ἡ φήμη ἐφθασε μέχρις αὐτοῦ. Ἐφάνη δὲ δυσηρεστημένος κατὰ τι, ὅπταν ἤκουσεν ὅτι καθ' ὅσον ἀφοῦ τὸ τελευταῖον, ἦτοι τὰς θανατικὰς ποι-νάς, τὰ πράγματα ἐπαισθητῶς μετεβλήθησαν. Ἵνα καταστήσῃ δὲ εὐαρεστοτέρην τῷ Γάλλῳ τὴν ἐν Ἰωαννίνοις διμονίην, ἐπέκρηθη νὰ συ-ζεύξῃ αὐτὸν μετὰ τῆς ὠραιότερας νέας τῆς πρωτευούσης ἐκείνης, Ἑλληνίδος δεκαεπταέ-τιδος, ἐνῶ ὁ Ρόζ ἦτο ὑπερεξηκοντούτης. Ὁ γάμος ἐτελέσθη μετὰ μεγάλης πομπῆς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοῦ ἐπισκόπου, εὐπειθοῦς δούλου, τρέμοντος τὸν Σατράπην.

Ἐνῶ ὁ Ἄλῆς ἐπεριποιεῖτο οὕτω τοὺς Γάλ-λους, ἡ Γαλλικὴ προστασία δυσκόλως ἐνεκα-θιδρύετο ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἡ πρώτη τοῦ λαοῦ ἔκφρασις ἦν ἡ τῆς ἀνησυχίας· ἡ δευτέρα ἡ τῆς παραφόρου χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Ἑνετῶν. Ἐπειτα ἐπανῆλθεν ἡ ἀνη-συχία. Ἡ δύναντο καὶ ἐκεῖ, ὅπως ἀλλαγῶν, νὰ ἐφαρμώσωσι τὸ Γαλλικὸν διοικητικὸν σύ-στημα, ν' αὐτοσχεδιάσωσι τὰ διαμερίσματα τῆς Κερκύρας, τῆς Ἰθάκης, τοῦ Αἰγαίου καὶ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἢ κατωμαχοὺς ἐπιτρόπους, ἀλλ' ἀπῆρτετο πολὺ ἵνα καταστήσωσι κατα-ληπτάς καὶ εὐπροσδέκτους τὰς περὶ ἐλευθερί-ας Γαλλικὰς ἰδέας εἰς λὸν διατελοῦντα εἰ-σέτι κατὰ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θεσμοὺς

ἐν μεσαιῶνι πλήρει. Ἦρκει δὲ ἡ ἀμάθεια ἦν οἱ Ἑνετοὶ ὑπέθαλψαν παρὰ τοῖς κατοίκους, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ἀκατάβλητος φραγμὸς μετὰ αὐτῶν καὶ τῶν Γάλλων. Οἱ δημοκριτικοὶ ὀλίγον γινώσκουσιν, ἔγραφεν ὁ Γκεντίλης τῷ Βονα-πάρτῃ, τίνι τρόπῳ θὰ ἀναπλάσωσι τὸν λαόν. Πράγματι, ὅτι ἐν Ἑπτανήσῳ ἔθεωρεῖτο σπα-νιώτερον, μετὰ τὸ χρῆμα, ἦν ἄνθρωπος γινώ-σκων ἀνάγωσιν. Οἱ μᾶλλον ἐγγράμματοι ἦ-σαν οἱ κληρικοὶ, κεκρυγμένοι κατὰ τῆς ἐπα-ναστατικῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ ἀλόγως, διότι ἀπὸ τῶν πρώτων στιγμῶν τῆς κατοχῆς ὁ ἄγ. Σπυρίδων ἐπαύσε τοῦ θρυμα-τουργεῖν, αἰερεῖς τε δὲ καὶ εὐσεβεῖς λαϊκοὶ ἔτρεμον διὰ τὴν λάσκακα καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ προστάτου τῶν, οἵτινες ἦσαν ἀληθῆς με-ταλλεῖον ἀργύρου, ὡς ἔγραφεν ὁ πολιτικὸς ἐπίτροπος τῷ Βοναπάρτῃ. Αἱ ἀνώτεροι ἀρχαὶ εἶχον τὴν ἀγγίνοιαν τοῦ νὰ νοήτωσιν ὅτι τι-θίμεναι αἱ χεῖρες ἐπὶ τοιούτου μεταλλεῖου, θὰ ἐδίδον τὸ σημεῖον γενικῆς ἐξεγέρσεως. Πᾶσαι ὁμῶς αἱ διαμαρτηρῶσεις αὐτῶν δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐξασφαλίσωσι τοὺς εὐσεβεῖς ἰπὸ τῆς ἀπλη-στίας τῶν ὑποδεστέρων ὑπαλλήλων. Δεινὸν ὡσαύτως ὑπῆρξε τὸ λάθος κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Δημάρχων, διότι ἐν αὐτῇ ἐκάλεσαν κλη-ρικοὺς ξένων δογμάτων καὶ δὴ καὶ Ἑβραίους, οἵτινες, ἐνῶ ἦσαν ἀντικείμενον γενικοῦ μίσους, ἐξεπλάγησαν ἰδόντες ἀπονευρομένα αὐτοὶ τοιαύτας ἀστικὰς τιμὰς.

Ἡ πρώτη αὕτη Γαλλικὴ κατοχὴ δὲν ἐμελ-λε νὰ καταστῇ μακροχρόνιος, διότι ἡ παρου-σία τῶν Γάλλων στρατιωτῶν ἐν Κερκύρᾳ, τὰ σχέδια, ἅπερ ὑπετίθετο ὅτι ἔτρεπον περὶ Ἀλ-βανίας καὶ Πελοποννήσου, καὶ ἡ ἐν Αἰγύπτῳ ἐκστρατεία, προήγαγον τὴν Ρωσσίαν καὶ τὴν Τουρκίαν εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς διαβατι-κῆς οὕτως εἰπεῖν ἐκείνης συμμαχίας, ἧτις ὑ-πῆρξεν ἐν τῶν παραδοξότερων πολιτικῶν φαι-νομένων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Ὁ Ἄλῆς αὐτὸς, καὶ τοὶ ἐνθουσιῶν ὑπὲρ τῆς

λαικητόμου, δὲν ὑπῆρξεν ὁ ὕστατος τῶν ἐπι-τεθέντων κατὰ τῶν Γάλλων. Διότι ἀφοῦ ἐδέ-σμευσε δι' ἀλύσεων τὸν φίλον αὐτοῦ Ρόζ, ἵνα τὸν στείλῃ ν' ἀποθάνῃ ἐν τῷ ἐν Κ) πόλει φρουρίῳ τῶν ἐπὶ πύργων, κατέλαβε τὴν Πρέ-βεζαν μετὰ πεισματώδη μάχην, καθ' ἣν 280 ἐπλίται, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Λασαλέτ, ἐφ' ὀλοκλήρον ἡμέραν ἀνεχάτισαν τὴν ὀρμὴν χι-λιάδων ἐχθρῶν, ἐγκαταλειφθέντες ὑπὸ τῶν ἐγγυρῶν, οἵτινες διεσπάρσαν χωρὶς νὰ πο-λεμήσωσι καὶ πρὸς οὐδ' ὁ Ἄλῆς ἀπέδειξε τὴν εὐγνωμοσύνην του, λαφυραγωγίας καὶ πυροπο-λήσεως τῆς πόλιν τῶν. Οἱ Γάλλοι ἐξεδικήθη-σαν τότε διὰ τὴν ἀχαριστίαν τῶν κατοίκων, σώσαντες τὸ μέγιστον μέρος τῶν γυναικοπαί-δων τῆς Πρεβέζης, ἅπερ ἐπεμψάν εἰς Δευ-κάδα.

(ἀκολουθεῖ).

ΔΙ ΤΡΕΙΣ ΔΡΥΣ.

(Διήγημα.)

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φυλλ.)

Δὲν ἐπίστευε δὲ ὅτι ὁ υἱὸς του διετέλει φί-λος τῆς μορφώσεως καὶ καλλιέργειας τοῦ πνεύ-ματος· ἐνόμιζε μάλιστα ὅτι τὸ παρελθόν του ἀπηνήθη ἐντελῶς. Ὡς πρακτικὸς δὲ χωρικὸς, ἐσχέθη ὅτι μετὰ πλειονος ὠφελείας θὰ ἐπετύγ-χανεν εἰς τὸ γεωργικὸν στάδιον, ἐὰν ἐτελειο-ποιεῖτο εἰς αὐτό. Διὰ τοῦτο, ὅταν ὁ βαρῶνος ἐ-πρότεινεν αὐτῷ νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως καὶ θεω-ρητικῶς μορφώσῃ τὸν υἱὸν του εἰς τὴν ἀγροτι-κὴν οἰκονομίαν, ὁ γεῶν ἐπέτρεψε τῷ Φραγκί-σκῳ—Παύλῳ νὰ μεταβαίνῃ ἐλευθέρως εἰς τὸ φρούριον. Ὁ κατ' ἀρχὰς μαθητὴς, ἐγένετο ἀκο-λούθως ξένος καὶ σχεδὸν φίλος τῆς οἰκογενείας τοῦ βαρῶνου. Πολλάκις, ἰδίως τὴν ἑσπέραν, ἐ-καλεῖτο ὅπως λάθῃ μέρος εἰς τὴν συναναστρο-φὴν ἢ δ' οἰκογένεια τοῦ βαρῶνου, καὶ τοὶ δὲν ἐλησμονεῖ τὴν κοινωνικὴν τῆς θέσιν, ἐποίει ὁμῶς ἐξαίρεσεις τινὰς διὰ τὸν Φραγκίσκον—Παύλον,

εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ χαίρῃ πλείονα τοῦ πρέποντος ἐλευθερίαν. Ἡ εὐφροσύνη ἐν τούτοις καὶ ἡ ζωρότης τοῦ χαρακτῆρός του ἐφέλικυσαν τὴν συμπάθειαν τοῦ βαρῶνου, ἡ δὲ οἰκοδέσποινα, καλῶς γινώσκουσα τὴν εὐγένειαν τῆς καταγωγῆς, ἐκάλεε τὸν Φόργκ τερπιδὸν πρῶτότυπον. Τοῦ-ουτοτρόπως, ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος, ὅτε μὲν διδασκόμενος, ὅτε δὲ ἀνεχόμενος, καὶ ἄλλοτε φιλοφρονούμενος, δὲν ἐγίνωσκε καλῶς τὴν θέσιν, ἧτις ἤρμοζεν αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ βαρῶνου. Νῦν κατὰ πρῶτον παρεβίασε στουδαίως νόμους καὶ ἀνασκοπὰς ἀγνώστους δι' αὐτόν. Ἄλλοτε εἶχεν ὑποπέσει εἰς λάθη τινὰ, ἀλλὰ λίαν ἀσήμαντα, ἅπερ ἐπανάρθωσε δι' ἀπλῆς τινος δικαιολογή-σεως ἢ αἰτήσεως συγγνώμης. Νῦν ἤμῳς ὑπέπε-σεν εἰς θανάσιμον ἐγκλημα, ὅπερ ἔδει νὰ ἐπα-νορθώσῃ ἀποτελεσματικῶς· τοῦτο ἀπῆρτεσε παρ' αὐτοῦ ἡ Ἔμμα.

— Καὶ εἰς ποῖον θὰ δώσω ἱκανοποίησιν διὰ τὸ ἀμάρτημά μου; ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Φόργκ. Εἰς ἓνα ξένον εἰς ἓνα ἀπότομον, εἰς ἓνα βάναι-σον!

B.

Μεθ' ὑπερηφανείας λοιπὸν χωρικῆς ἀπεφάσι-σε νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ βαρῶνου, ἧτις τσακίς ἔδωκεν αὐτῷ δειγ-ματα καλοκάγαθίας, ἀλλὰ νὰ μὴ ταπεινωθῇ ποτε πρὸ τοῦ αἰτίου τῆς σκηνῆς ἐκείνης.

Ἐξῆλθε λοιπὸν ἀπὸ τοῦ δεινῶνος, ὅστις ἀ-πέκρυπτεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ βλέμματα καὶ ἐπανῆλθε παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ, ἧτις συνωμί-λει περὶ ὑποθέσεων ξένων τοῦ προκειμένου. Συγ-χρόνως ἐπαρουσιάσθη θέαμα, ὅπερ μετὰ χαρᾶς ὑπεδέχθη ἡ οἰκογένεια, ὡς ἱκανὸν νὰ φέρῃ λή-θην εἰς τὴν δυσάρεστον σκηνήν.

Αἱ πυραὶ τοῦ Ἄγ. Ἰωάννου ἤρξαντο κείου-σαι βαθμηδὸν καθ' ἅπασαν τὴν σειρὰν τῶν λό-φων, ἧτις διεκρίνετο ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου. Ἐ-λαφρὰ αὖρα εἶχε καθ' ὀλοκλήριαν καθαρῆσαι τὸν ὀρίζοντα. Ὡς ἐκ τούτου τὸ θέαμα καθίστατο λαμπρότερον. Ὁ ξένος, ὅστις ἐκ τοῦ ἐξώστου

του φρουρίου ἐθαύμαζε τὴν σκηνὴν ἐκείνην, ἐζή-
ται διαφόρους πληροφορίας σχετικὰς μετὰ τὴν πε-
ρίστασιν. Ὁ βαρῶνος ἐπληροφόρει αὐτὸν περὶ
πάντων.

— Ἀλλά... ποῦ εἶναι τὸ ὄρος Βανδελσταίν,
τὸ μόνον ὄπερ ἀνήλθον μετ' εὐχαριστήσεως;

Ὁ Ρόδεν ἀπήντησε:

— Τὸ καλύπτει δυστυχῶς ἡ ἀναδενδρὰς ἐκεί-
νη. Διὰ τοῦτο δὲν φαίνεται.

Τῷ ὄντι. Πυκνὴ δένδρων σειρὰ διέκοπτε τὴν
συνέχειαν τῆς ἀλύσου τῶν Ἀλπεων.

— Τῷ ὄντι, προσέθηκεν ἡ σύζυγος τοῦ βα-
ρόνου, τὰ δένδρα ἐκεῖνα καταστρέφουσι τὴν ὠ-
ραϊαν ἐκ τοῦ ἐξώστου μας θεῶν.

— Τότε πρέπει νὰ τὰ καταστρέψωμεν, εἶπεν
ἀγερώχως ὁ Ρόδεν.

— Μπᾶ! ἀπεκρίθη ἡ σύζυγος τοῦ. Κύριος
οἶδε τί νὰ ἀνήκουσι!

— Εἶναι ἰδικὰ μας, εἶπε παρεμβὰς ὁ Φραγ-
κίσκος—Παῦλος.

— Δηλαδὴ τοῦ πατρός σας, ὑπέλαβεν ἡ βα-
ρονέσσα, ὡσεὶ διορθοῦσα τὸν Φόργκ.

Εἶτα, δυσαρσετηθεῖσα διότι ὁ νέος Φόργκ
παρενέθη εἰς τὴν ὁμιλίαν τῶν ἀπρόκλητος, ἔ-
δωκε τῷ βαρῶνι τὴν χεῖρα ὡς σημεῖον ἀναχω-
ρήσεως. Ἡ δεσποινὴ Ρόδεν διήλθεν ἐνώπιόν του
χωρὶς νὰ τὸν χαιρετήσῃ, ἐνῶ οἱ λοιποὶ τῷ ἠ-
χθήθησαν ἀποτόμως πως καλὴν νύκτα.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον λοιπὸν ὁ Παῦλος ἀπῆλθε
τοῦ φρουρίου. Αἱ τῶν λόφων πυραὶ εἶχον πρὸ
πολλοῦ σβεσθῆ. Ἄντ' αὐτῶν ἐφώτιζε τὸ χωρίον
ἡ σελήνη. Ὁ υἱὸς τοῦ Φόργκ ἀνεπόλησε τότε
εἰς τὸν νοῦν τὰ δυσάρεστα τῆς ἐσπέρας ἐκείνης
συμβεβηκότα, καὶ δὲν ἠδυνήθη πλέον ν' ἀπο-
κρύψῃ τὴν ταραχὴν του, ἰδίως διὰ τὸν τρόπον
τῆς. Ἦμμες, ἦτις ἀπῆλθε χωρὶς οὔτε κἄν νὰ τῷ
εὐχηθῆ καλὴν νύκτα. Ἡ νέα αὕτη προσβολὴ τὸν
ἐτάρασσε μεγάλως. Ἐβεινε λοιπὸν ἀκίνητος ἐφ'
ἱκανὸν καὶ χωρὶς νὰ γινώσκῃ οὐδ' αὐτὸς τὸ δι-
ατὶ ὑπὸ τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου τῆς Ἐμ-
μας, καὶ εἶτις ἀπῆλθεν εἰς τὸ οἶνονομασιον, ὅπως

πῆρ' οἶνον. Ὁ νοῦς του ἦτο τεταραγμένος, ἡ δ'
ὑπερηφάνεια ἔκαιεν εἰς τὰς ἀρτηρίας του.

Προχωρῶν, ἔφθασε παρὰ τινὰ οἰκίαν πλησίον
τῆς τοῦ πατρός του κειμένης. Ὁ Φραγκίσκος—
Παῦλος ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ ἤρξατο
ἄδων ὡς ἐξῆς:

Ἀφοῦ ταχὺς, φιλάτῃ μου,
Τὸν δρόμον μου διήλθον,
Ἰδοὺ ὑπὸ τὸν οἶκόν σου
Μὲ στήθος πάλλον ἤλθον.
Ἔχω λοιπὸν δικαίωμα,
Φιλάτῃ, νὰ σ' ἰδῶ.

Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον. Ὁ νεανίας ἀνερχήθη
εἰς παρακείμενον δένδρον, οὐτινος ἰσχυρὸς κλά-
δος προσήγγιζεν εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας, καί,
ἐπιβὰς τοῦ κλάδου ἐκείνου, ἤρξατο ἐλαφρῶς
κτυπῶν τὰς θάλασσας καὶ ψάλλων τὴν ἐξῆς τροφήν.

Δὲν μὲ ἀκούεις, φίλη μου;
Μὴν εἶται ὀργισμένη;
Ἀλλά... λοιπὸν, προχώρησον,
Ἄν εἰς' ἐρωτευμένην,
Καὶ δὸς μοι νῦν τοῦ ἔρωτος
Ἀπόδειξιν τρανήν.

Ἠκούσθη ἐλαφρὸς τριγμός. Τὸ παράθυρον ἡ-
μινηλώχθη.

— Τί διάβολον ἔπαθες, Φραγκίσκος—Παῦ-
λε; Σὲ παρακαλῶ, ἄφες με ἤσυχον. Ἄν ὁ πα-
τήρ μου σὲ ἤκουε;

Τὰς λέξεις ταύτας ἐπέφερε μὲ τόνον γλυκὺν
καὶ ἰκετευτικὸν γυναικεῖα φωνή.

— Μὴ ἀνησυχεῖς, Ἀπολλωνία, ἀπήντησεν ὁ
Φόργκ. Δὲν πιστεύω νὰ δυσαρσετηθῆ ὁ πατήρ
σου ἂν ἐγὼ ἔρχομαι ὀλίγον εἰς τὸ παράθυρον.
Ἄλλ' εἰπέ μοι σὲ παρακαλῶ ἂν εἶται κατ' ἐ-
μοῦ ὀργισμένη ἢ ἂν ἐξἠκολούθη ἀγαπῶσά με.

— Ὀργισμένη κατὰ σοῦ! ὦ! τοῦτο μοι εἶ-
ναι ἀδύνατον. Ἀλλά σὺ, μὲ ἀγαπᾷς εἰλικρι-
νῶς;

— Ὄ! ναί! ἔλθε πρὸς με! Ἄφες, φίλη
μου, νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ!

— Αἰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ... εἶπεν ἡ νεανίς.

Ἄλλ' ὁ Φόργκ διέκοψε τὴν φράσιν, ἐπιθείς
ἀσπασμὸν εἰς τὰ χεῖλη τῆς.

— Ἀλλά νῦν ἀπέλθε...

Ὁ τολμηρὸς νεανίας ὑπήκουσε καὶ τὸ παρά-
θυρον ἐκλείσθη. Ἄμα ὁμοῦ φθάσας εἰς τὴν θύραν
τῆς οἰκίας του, φωνή τις ἐκάλεσεν αὐτὸν ὀνομα-
στί. Ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος ἀνεγνώρισεν ταχέως
τὴν φωνὴν ἐκείνην.

— Σεῖς εἶσθε, πάτερ;

— Ναί, εἶμαι ἐγώ. Διατί μὲ ἀφύπνισες διὰ
τῶν κραυγῶν καὶ ἄσμάτων σου; Ἐὰν ἀνήλθες
εἰς τὸ παράθυρον ὥραίας τινός, ὤφριες νὰ πρά-
ξῃς τοῦτο ἀθροῦσως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν μας
τοῦτο ἐθεωρεῖτο ἀνάγκη μάλιστα.

Καὶ ὁ γέρον Φόργκ ἐγέλασεν ἠχηρῶς.

Ἡ νεανίς, μεθ' ἧς ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος ἔ-
λαβε τὴν ἀνωτέρω συνέντευξιν, ἦτο κόρη τιμί-
ου καὶ ἐργατικοῦ γειτονός του, ἀρίστου δὲ
φίλου τοῦ πατρός του.

Γ'.

Ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει, καὶ κατὰ τὸ
σύνθημα, μέγα μέρος τῶν κατοίκων, ἴστατο εἰς τὸ
προαύλιον τῆς ἐκκλησίας, ὅπουθεν διήρχοντο αἱ
ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξερχόμεναι γυναῖκες. Ἐκεῖ, ἐν τῷ
προαυλίῳ, ἄλλοι μὲν τῶν παρεμόντων συν-
ωμίλουν περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἄλλοι πε-
ριέμενον ἐκ περιεργείας νὰ μάθωσιν ἂν θὰ δημο-
σιευθῆ προκήρυξις τις τοῦ Δημάρχου, ἄλλοι δὲ,
οἱ νεώτεροι, συνεφώνουν περὶ διασκεδάσεων προ-
σεχῶν, ἢ ἀπέτεινον τρυφεράν τινα λέξιν ἢ νεῦ-
μα εἰς τινα διερχομένην νεανίδα, ὅπως ἀξιοθῶσι
τοῦ χαιρετισμοῦ τῆς.

Ἐν μέσῳ τῶν ρηθέντων ὑπῆρχε καὶ ὁ Φραγ-
κίσκος—Παῦλος καὶ ὁ πατήρ του. Ὁ γέρον συν-
ωμίλει μετὰ τοῦ πιστοῦ φίλου καὶ γειτονός του
Βαλδάσσαρος Κάσλερ. Ὁ υἱὸς του δὲ ἴστατο
παρὰ τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας, ὅτε εἶδεν ἐξερ-
χομένην τοῦ ναοῦ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κόμητος.
Ἐπειράθη δὲ ὁ νεανίας νὰ τὸν ἰδῶσι καὶ ἐχαιρέ-
τισεν αὐτούς, ἀλλ' οἱ εὐγενεῖς ἐκεῖνοι δὲν τὸν
παρετήρησαν. Κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν
διήλθε πρὸ αὐτοῦ νεανίς τις, κρατοῦσα τὸ προ-
σευχητῆριόν τῆς, στέφανον ἐκ ρόδων καὶ ἐν γα-

ρύφαλλον. Ἡ κομψότης τοῦ ἱματισμοῦ τῆς καὶ
ἡ πλουσιότης τῶν κοσμημάτων τῆς κατεδεί-
κνυον ὅτι ἀνήκεν εἰς εὐποροῦσαν οἰκογένειαν τοῦ
χωρίου.

Ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος, πλησιάσας αὐτήν,
τῇ εἶπε:

— Καλημέρα, Ἀπολλωνία!

Ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι συνήθως δὲν
θεωρεῖται ὡς πρέπει τὸ νὰ σταματᾷ τις μίαν
νεανίδα εἰς τὸ προαύλιον τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ
τῇ ὁμιλή. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν παρεδέχετο ὁ νεανί-
ας μας, ὅστις εἶχεν ἄλλα λάβει μαθήματα παρὰ
τῶν εὐγενῶν τοῦ φρουρίου.

Ἡ ἀγαθὴ Ἀπολλωνία εὐρίθη λίαν τεταραγ-
μένη ἐπὶ τῷ συμβάντι, ἰδίως ὅταν ὁ Φόργκ ἐξη-
κολούθησε λέγων:

— Βκοιμήθης ἀπόψε καλά;

— Ὅχι ἐκοιμώμην κάλλιον, ἀπήντησεν ἡ νε-
ανίς, ἐὰν πτηνὸν τι δὲν εἶρχετο πρὸ τοῦ παρα-
θύρου μου νὰ ψάλλῃ.

— Ὀλίγον ὁμοῦ πιστεύεις εἰς τὸ ἄσμά του.
Ἀλλὰ θέσον αὐτὸ εἰς τὸ κλωβίον καὶ τότε θὰ
ἴδῃς ὅτι ἔστειται σοὶ πιστόν.

— Ὅχι τὸ ἐπραττον εὐχαρίστως, ἀλλ' ἐκεῖνο
δὲν συγκατατίθεται, διότι ἀποβλέπει εἰς ἀνώτε-
ρα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα.

— Μὴ τὸ πιστεύεις, Ἀπολλωνία! Ἐγὼ γι-
νώσκω ὅτι μὲ ἀγαπᾷς, καὶ αἰσθάνομαι τὴν ἀ-
νάγκην νὰ σοὶ μείνω πιστός.

Ἐβρύθημα ἐλαφρὸν διεχύθη εἰς τὰς παρειὰς τῆς
νεανίδος, ἦτις παρετήρησε μετ' ἐταστικοῦ βλέμ-
ματος τὸν νεανίαν. Εἶτα προσέθηκε:

— Περὶ τούτου λαλοῦμεν ἄλλοτε. Χαιρεῖς,
Φραγκίσκος—Παῦλε.

— Ἀλλ' εἰπέ μοι, μὲ ἀγαπᾷς; τῷ ὄντι; ἠ-
ρώτησε μετὰ πάθους ὁ νεανίας.

Οἱ πατέρες τῶν δύο νέων παρετήρησαν τὴν
σκηνὴν ταύτην μετὰ χαρᾶς. Ἀμφότεροι ἐσκέ-
πτοντο ὅτι τὰ τέκνα τῶν συζευγνύμενα θὰ κα-
θίσταντο εὐτυχῆ. Ὁ γέρον Φόργκ ἦτο βεβουθι-
σμένος εἰς τοῦς εὐχαρίστους τούτους συλλογι-

σμούς, όπότεν ήκούσθη κραυγή καλοῦσα αὐτόν ἐκ τοῦ φρουρίου. Ἦτο ἡ τοῦ κόμητος.

Ἀνελθόντος αὐτοῦ,

— Χαίρω ὅτι εἴσθε ὄλος χαρὰ σήμερον, εἶπεν ὁ κόμητος. Τόσω τὸ καλλίτερον, διότι θὰ ἔλθωμεν εἰς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ἐγὼ μετὰ σοῦ νὰ διευθετήσω μικρὴν τινα ὑπόθεσιν.

— Εἶτε μικρὰ, εἶτε μεγάλη εἶναι, ἀδιάφορον, εἶπεν ὁ Φόργκ. Τὸ ἀποτέλεσμα πάντοτε θὰ εἶναι εὐάρεστον. Περὶ τίνος πρόκειται, ἐξοχώτατε;

— Ἐπιθυμῶ ν' ἀγοράσω παρὰ σοῦ δένδρα τινα, ἅπερ φαίνονται ἐντεῦθεν ἐκ τοῦ παραθύρου. Καὶ ἔδειξεν αὐτὰ διὰ τῆς χειρός.

Ἄλλ' ὁ γέρον ἀπήντησε μετ' ἀδιαφορίας:

— Φινώσκω περὶ τίνων δένδρων λαλεῖτε. Περὶ τῶν τριῶν δρυῶν.

— Ναί· θέλεις νὰ σοὶ προσφέρω τιμὴν, ἢ προτιμᾷς νὰ αἰτήσῃς σὺ τοιαύτην;

— Τὸ πρῶτον θὰ ἦτο περιττόν τὸ δεῦτερον οὐδέποτε συμβήσεται.

— Τί ἐννοεῖς;

— Ἐνωῶ, ἐξοχώτατε κύριε, ὅτι δὲν θὰ συμφωνήσωμεν εἶναι ὑπόθεσις αὕτη μὴ συμφέρουσα μὲ.

— Ἄλλ' ἐμὲ ἀπεναντίας μ' ἐνδιαφέρει μεγάλως. Πρὸ καιροῦ διενουόμεν ν' ἀγοράσω τὰ δένδρα ἐκεῖνα, ἀλλ' ἠγνόουν ὅτι σοὶ ἀνήκουσι.

— Ναί, κύριε βεβήκα, εἶσι καὶ ἔσονται ἐμὰ. Καὶ ἔπειτα... τί τὰ θέλετε αὐτὰ τὰ δένδρα; Μήπως τὰ δάση σας δὲν εἶναι πλήρη δρυῶν;

— Ἐχεις δίκαιον· ἀλλ' αὐτὰ πρόκειται νὰ τὰ κόψω, καθόσον παρεμποδίζουσι τὴν θέαν τοῦ ἐξώστου μου.

— Ἀλλὰ τὸ νὰ βλέπετε ὀλίγον περισσώτερον χῶρον δὲν εἶναι πρᾶγμα τόσω σπουδαῖον, εἶπε μειδιῶν ὁ Φόργκ. Πάντες οἱ ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ προὔπρξαντες ἠγούμενοι ἔμεινον εὐχάριστοι ἐκ τῆς θέας τοῦ ἐξώστου καὶ οὐδέποτε αἱ πτωχαὶ μου δρῶς παρενόχλησαν αὐτούς. Καὶ ὑμεῖς ἐτι, ἐξοχώτατε, εἴχετε αὐτὰς ἐνώπιόν σας ἐπὶ ὅλα ἐτι καὶ οὐδέποτε ἐσκέφθητε

ὅτι σὰς ἐνοχλοῦσι.

Ἡ τελευταία ἐνστασις παρεζάλισε τὸν βαρόνον. Τῷ ὄντι, οὐδέποτε εἶχε σκεφθῆ νὰ ἐκριζώσῃ τὰ δένδρα ἐκεῖνα, καὶ τοι αἰετοπετὰ τὰ ἔβλεπεν. Ἄλλ' ἡ σύζυγός του πολλάκις τῷ ὑπέδειξεν ὅτι τὰ δένδρα ἐκεῖνα ἔδει ν' ἀποκοπῶσι, μετὰ δὲ τὴν ἀφ' ἑσπέρας γενομένην ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὁμιλίαν μετὰ τοῦ ξένου, ἐπέμεινε εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ Κόμητος ἐσκέφθη περὶ αὐτῶν σπουδαίως κατὰ τὴν πρωτῆν. Ἀπήντησε λοιπὸν ξηρῶς τῷ Φόργκ:

— ὦ! ἀρκεῖ νὰ μάθῃς, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω ἐκεῖ τὰ δένδρα σου. Ζήτησον λοιπὸν ὅποιαν ἐπιθυμῆς τιμὴν.

(ἀκολουθεῖ)

Αἱ ἀκρίδες.

Αἱ ἀκρίδες, ἅς καθ' ἑκάστην βλέπομεν πηδῶσας εἰς τοὺς λειμῶνας, ἐταξινομήθησαν ὑπὸ τῶν φυσιολόγων εἰς τὴν τάξιν τῶν γρύλλων καὶ ἐκλήθησαν *grillus viridissimus* κατὰ τὸν Λινναῖον· αἱ ἀκρίδες δὲ αἰτινες εἰσὶ διαβατικαὶ καὶ καταστρεπτικαὶ, καλοῦνται *grillus migratorius* καὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν.

Τὰ ὀρθόπτερα ταῦτα ζωῦφια ποιοῦσι μακρὰ πηδημάτα χάρις τοῖς γλουττοῖς των, οἷσι μακροῖς, ἰσχυροῖς καὶ μυώδεσι. Πολλάκις ἵπτανται εἰς ὕψη μεγάλα. Ἐχουσι δὲ φωνὴν, ἢ μᾶλλον ποιοῦσι θόρυβόν τινα, καλούμενον ἄσμα ἀκρίδος, ὅπερ προέρχεται ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς ἅπαν τοῦ ζωῦφίου τὸ σῶμα συγκρούσεως τῶν ἐλύτρων των.

Αἱ θήλειαι τίχτουσι μεγίστην ποσότητα ὠῶν, συνηγμένων εἰς ἓν, ἐντὸς λεπτοτάτης μεμβράνης. Ταχέως δ' ἐξέρχονται ἐκ τῶν ὠῶν ψυχαὶ ἄνευ πτερῶν

ἢ ἐλύτρων, κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ὁμοιάζουσαι τὰς τελείας ἀκρίδας. Αἱ νύμφαι φέρουσιν ἐπὶ τῆς ράχεως τὴν ρίζαν τῶν πτερῶν.

Αἱ διαβατικαὶ ὅμως ἀκρίδες δὲν ἐξέρχονται τοῦ ὠοῦ ἢ ὅταν καταστῶσι πλήρεις. Τοῦτο δὲ συμβαίνει κατὰ τὰ τέλη τοῦ θέρους.

Αἱ ἀκρίδες τρώγουσιν ἀπλήστως καθ' ἅπαντα τὸν βίον των. Τὰ εὐρέα των ἐντερα εἶπον ὅτι ὁμοιάζουσι τὰ τῶν μηρυκαζόντων ζῶων· ἐλέγχθη μάλιστα ὅτι καὶ αἱ ἀκρίδες μηρυκάζουσιν. Ἐθεάθησαν πολλάκις αὐταί, ἀφοῦ κατεβρόχθισαν πᾶν εἶτι εὔρον ἐν ταῖς πεδιάσι νὰ ἀλληλοτρώγωνται. Οὕτως, ἐν ἀνάγκῃ, μεταβάλλονται εἰς σαρκοφάγα ζωῦφια. Αἱ κοιναὶ ὅμως ἀκρίδες δὲν πολλαπλασιάζονται ὡς αἱ διαβατικαὶ, οὐδὲ ἐπιφέρουσιν ὅσην ἐκεῖναι βλάβην εἰς τὰ σπαρτά. Αἱ διαβατικαὶ εἰσὶ τοσοῦτον ἀδδηγάγοι, ὥστε θεάθησαν ἐξ αὐτῶν ἄρρενες ἀρπάσασαι θήλειαι διὰ μόνων τῶν δύο ἐμπροσθίων ποδῶν των καὶ εἶτα ἱπτάμεναι νὰ ροκανίσωσι τὴν κεφαλὴν των. Ἐχουσι δὲ αἱ διαβατικαὶ ἀκρίδες μῆκος δύο δακτύλων· ἡ κεφαλὴ των εἶναι πρασίνῃ ἢ μελάγχρους· βαδίζουσι κακῶς καὶ μὲ βῆμα ἄργον, ἵπτανται ὅμως καὶ πηδῶσι καλῶς. Τρόμον προξενεῖ ἡ διάβασίς των, ὁπότεν ἐκ τῆς Ταρταρίας ἢ ἄλλων τῆς Ἀνατολῆς μερῶν ἀποδημοῦσιν εἰς τὴν Εὐρώπην. Καταστρέφουσι πᾶσαν βλάστησιν καὶ μεταβάλλονται εἰς ἀληθῆ πληγὴν τοῦ Φαραῶ.

Συνεχῶς αἱ ἀκρίδες διώκονται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου κατέρχονται ἐν εἶδει βροχῆς ἐπὶ τὴν

γῆν καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα, ὧν οἱ κλάδοι κλίνοισι σχεδὸν ἐκ τοῦ βάρους των. Ὅπότεν γίνῃ ὁ θερισμὸς εἰς τὰς πεδιάδας, μὴ εὐρίσκουσαι τροφήν, ἀποθνήσκουσιν ἐξ ἀσιτίας καθ' ἑκατομμύρια· καὶ ὅμως ἀποθέτουσιν ἀπειροπληθῆ ὠά, διότι ἡ γονιμότης των εἶναι τοιαύτη, ὥστε ὅπου ἀποθέτουσιν ὠά, δύναται τις νὰ πληρῶσῃ σάκκους ἐξ αὐτῶν ἀμέτρους. Τῷ 1643 διάβασις τοιούτων ἀκρίδων ἐξ Ἀρλες κατέστρεφεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν 15,000 στρεμμάτων γῆς, μὲ ὅλην τὴν κατ' αὐτῶν γενομένην ἐπιθεσιν ἀπειραρίθμων πτηνῶν, ὡς ἐκ τῆς θείας προνοίας σταλλέντων. Συνελέχθησαν δὲ ὠά, τὰ ὅποια κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς θὰ ἔφερον εἰς τὸ ζῆν 6,000, 000,000 ἀκρίδων. Τῷ 1780 ἐν Τρανσυλβανίᾳ ἐνέσκηψε τόση ἀκρίς, ὥστε ἐδέησε νὰ σταλῶσι τάγματα στρατοῦ, ὅπως συλλέξωσι τὰ ὠά των. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὴν ἐπιούσαν ἀνοιξιν ἠγέρθη ἀπαξάπας ὁ λαὸς, ὅπως καταστρέψῃ αὐτάς· τόσω ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐκ τῶν ἀπομεινάντων ὠῶν.

Γνωστὴ εἶναι καὶ ἡ ἐν Κύπρῳ ἐπενεχθεῖσα ἄρτι ὑπὸ τῶν ἀκρίδων καταστροφή καὶ ἡ ἀμοιβὴ ἣν προσέφερον ἡ κυβέρνησις τοῖς συλλέγουσι τὰ ὠά των.

Ἐν τισὶ μέρεσι τῆς Ἀνατολῆς, ἀφοῦ αἱ ἀκρίδες καταστρέψωσι πᾶσαν βλάστησιν, οἱ λαοὶ ἐπιτίθενται κατ' αὐτῶν καὶ τὰς τρώγουσιν. Οἱ Βεδουῖνοι τὰς ψήνουσιν· ἄλλα ἔθνη τὰς καίουσι καὶ, μεταβάλλοντες αὐτάς εἰς κόνιν, κατασκευάζουσι ἐξ αὐτῆς ἄρτον. Ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς Βαγδάτης πωλεῖται τοιοῦτος ἄρτος. Ἀραβῆς τινες διατηροῦσιν αὐτάς ἐντὸς βουτύρου, ὅπως ἔπειτα τὰς τηγα-

νίσωσι δι' αὐτοῦ. Ἄλλοι τὰς διατηροῦσιν ἐν τῷ ἄλμυ. Ἐκαστος ἀνὴρ δύναται νὰ φάγη 200 ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ γεῦμά του. Λέγεται δὲ ὅτι ἔχουσι γεῦσιν ὡς τὴν τῆς σαρκὸς τῆς περιστερᾶς. Οἱ παῖδες τῶν μεσημβρινῶν τῆς Εὐρώπης μερῶν, τρώγουσι πολλάκις τοὺς μηρούς τῶν ζωφίων τούτων.

Ὅταν, ἐλλείψει τροφῆς, ἀποθάνωσιν ἐξ αἰτίας, τὰ σώματα αὐτῶν πάσχοντα ἀποσύνθεσιν, ἀναδίδουσι ὁσμὴν δυναμένην νὰ φέρῃ ἐπιδημίαν. Πολλάκις πίπτουσι εἰς τὸ ὕδωρ, φέρουσι ἐπιζωοτίας καὶ ἄλλας ἀσθενείας.

Ἡ μεγάλη τέλος θερμότης συντείνει εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν αὐτῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Οὐδὲν ἄχρηστον. — Ἀγγλικὴ τις ἐφημερίς ἐν Leeds ἐκδιδομένη, γράφει τὰ ἐπόμενα.

Πεισθεὶς ὁ βιομηχανὸς κ. Λίστερ ὅτι οὐδὲν πρέπει νὰ περιφρονῆται, διότι τὰ πάντα δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶσι, κατέγεινεν ἐφ' ἱκανά ἐτη ὅπως εὔρη τὸν τρόπον νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ ἐναπομένον ἐκ τῆς μετάξης ἄχρηστον μέρος, τὰς μὴ δυναμένας νὰ νηθῶσι τολύπας καὶ τὴν πεπαλαιωμένην μετάξην, ἣτις δὲν ἔχει τιμὴν. Ὁ κ. Λίστερ, ἠγόρασεν ὅσα ἠδυνήθη ταῦτα ἄχρηστα πράγματα πρὸς 8 ἑκατοστὰ τὸ χιλιόγραμμον καὶ ἤρξατο ποιῶν πειράματα διάφορα καὶ ἐρέυνας παντοίας. Τῷ 1864 οἱ ἀγῶνές του, κατὰ τὸν παρ' αὐτοῦ γενόμενον ὑπολογισμόν, τῷ εἶχον στοιχίσει 6,250,000 φράγκων! Καὶ ὅμως εἰς οὐδὲν ἔτι εἶχε φθάσει ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἐπιμονὴ ὅμως τοῦ κ. Λίστερ δὲν εἶναι ἐκ τῶν κοινῶν. Οὗτος ἐξήκολούθησε θαρραλέως τὸ ἔργον του, καὶ κατὰ τὸ 1874 ἠδυνήθη ὡς

ὁ Ἀρχιμήδης νὰ ἐκφωνήσῃ αὐτῶν! Οὐ μόνον δὲ διὰ τῆς νέας ἀνακαλύψεώς του ἐκέρδησε πάντα ὅσα εἶχε τέως ἐξοδεύσει, ἀλλὰ καὶ ἔδρασε διὰ τῶν κερδῶν του βιομηχανικὸν κατ' ἔργον, στο. χίσιαν 42,500,000 φρ. ἐν ᾧ ἐργάζονται 4,000 ἐργάται καὶ τὰ ἀνωτέρω ἀχρηστοῦ εἶδη, ἄπερ 283 μεσίται τοῦ κ. Λίστερ περισυάγουσιν εἰς πάσας τὰς χώρας, ἰδίως δὲ ἐν Ἰνδικῇ, Περσίᾳ, Κίτῃ, καὶ Ἰαπωνίᾳ, μεταβάλλουσιν εἰς ὠραϊότατον σερικὸν (βελουδόν). Τὶ δὲν κατορθοῖ ἢ ἐπιμονή!

Πρωτότυπος αἵρεσις. — Ἐγένετο πρότινος ἐν Λονδίῳ περιγεγραπτὴ δίκη. Ὁ Θωμᾶς Χάινες, ἀνὴρ φαινόμενος λίαν ἀξιοσεβαστός, ἐκατηγορεῖτο ὅτι ἐρόνευσε τὸ διετὲς τέκνον του, παραλείψας νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ τὴν ἰατρικὴν βοήθειαν ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ἀνάγκης, ἐκ προθέσεως διακυβεύσας οὕτω τὴν ζωὴν τοῦ παιδίου. Ὁ κατηγορούμενος ἀνῆκεν εἰς τὴν θρησκευτικὴν αἵρεσιν τὴν λαβοῦσαν τὸ ὄνομα «Πρωτότυπος». Οἱ ὁπαδοὶ τῆς αἵρέσεως ταύτης θεωροῦσιν ὡς ἀμάρτημα, ὡς πράξιν ἀντικειμένην εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ, τὴν πρόσκλησιν ἱατροῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, εἴτε ἀκινδύνου, εἴτε σοβαρᾶς. Λέγουσι δὲ ὅτι ἀρκεῖ μόνον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, ἥτοι νὰ προσκαλέσῃσι γέροντά τινα, ὅπως παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς προσευχηθῇ, δεόμενος ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεώς του καὶ εἴτα ἀλείψῃσι τὸ σῶμα αὐτοῦ δι' ἐλαίου.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νῆπιον ἦτο ὑγιὲς καὶ εὖρωστον, ὅπταν αἶφνης κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν. Ἡ ἀσθένεια ἐφάνη ἀκολούθως ἐπιτεινομένη, καὶ τῇ 6 Ἰουλίου ἀπεβίωσεν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκλήθη ὁ γέρον Χούνου καὶ ἐδεήθη ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος νηπίου.

Ἡ ἀνάκρισις ἀπέδειξεν ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν προσεκάλεσαν τὸν ἱατρὸν, τὸ παιδίον κατὰ

τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του ἐπιτήρουν οἱ γονεῖς μετὰ μεγάλης στοργῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνοσηλεύθη προγενέστερον ἕτερον τέκνον τοῦ κατηγορουμένου, ἰαθὲν.

Κληθεὶς ὁ ἱατρός, ὅπως ἐνεργήσῃ αὐτοψίαν, ἐδήλωσεν ὅτι, ἐν τῷ παιδίῳ ἐνοσηλεύετο ὑπὸ ἱατροῦ, πιθανότατα ἐσώζετο.

Οἱ ἐνόρκοι ἠθώωσαν τὸν κατηγορούμενον, ἀφοῦ τὸ ἔγκλημά του ἦτο θρησκευτικὴ πεποίθησις.

Χαρτοποιεῖα. — Ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρχουσι 3,960 χαρτοποιεῖαι, ἐν οἷς ἐργάζονται 60,000 ἄνδρες καὶ 180,000 γυναῖκες, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ρακασυλλεκτῶν ἀφοπτεῶν τῶν φύλων. Ἡ ἐτησίαν παραγωγὴ χάρτου ἀνέρχεται εἰς 1800 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων, ἐξ οὗ καταναλίσκουσιν 900 ἑκατομμύρια τὰ τυπογραφεῖα, 100 ἑκατομμύρια ἢ ἰδιωτικὴ ἀλληλογραφία, 240 ἑκατομμύρια τὸ ἐμπόριον, 200 ἑκατομμύρια ἢ δημοσίαι ἐκπαίδευσις κτλ.

Ἡ Ἀμερικὴ ἔχει 800 χαρτοποιεῖαι, ἅτινα κατασκευάζουσι 200,000 τόννους χάρτου. Ἡ Ἀγγλία 850, κατασκευάζοντα 187 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων. Ἡ Γαλλία δὲ 280 ἑκατομμύρια κατασκευάζοντα 75,000 τόννους.

Νέου εἶδους πτωχός. — Παῖς τις συνήντησε καθ' ὁδὸν κυρίαν, παρ' ἧς ἐζήτησεν ὡς ἐλεημοσύνην μίαν λίραν.

— Μίαν λίραν! ἐφώνησεν ἡ κυρία. Οὕτω λοιπὸν ζητεῖς τὴν ἐλεημοσύνην;

— Ἀφοῦ μοι τὴν ἀρνείσται, κυρία, δὲν θὰ ζητήσω πλέον παρ' οὐδενὸς ἐλεημοσύνην. Ὅταν ὅμως σκέπτομαι ὅτι διὰ τῆς λίρας αὐτῆς ἠδυνάμην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἀπόφασιν ἣν ἔλαβον καὶ δὲν δύναμαι.... μοι ἔρχεται νὰ κλαύσω.

Καὶ μὲ ὕψος λυπηρὸν ἐκίνησε ν' ἀπέλθῃ, ὅταν ἡ κυρία, φοβουμένη μὴ γίνῃ ἀφορμὴ δυστυ-

χήματος, ἐκάλεσε τὸν παῖδα καὶ δοῦσα αὐτῷ τὴν λίραν, τῷ εἶπεν:

— Εἶπέ μοι, παρακαλῶ, διατὶ ἐθλίβεις τόσον ἐπὶ τῇ ἀρνήσει μου τοῦ νὰ σὲ βοηθήσω;

— Ἄ! κυρία, ἀπήνησεν ὁ παῖς· διότι ἐν δὲν μοι ἐδίδετε τὴν λίραν αὐτὴν, θὰ ἤναγκαζόμην νὰ ἐργασθῶ διὰ νὰ φάγω...

Ὁ θησαυρὸς τοῦ Σάχου. — Τὸ θησαυροφυλάκειον τοῦ Σάχου τῆς Περσίας συνίσταται ἐκ μικροῦ δωματίου 20 ποδῶν ὕψους καὶ 14 εὐρῶν, εἰς ᾧ ἀνέρχεται τις διὰ κλίμακος στενῆς καὶ εἰσέρχεται διὰ μικρᾶς θύρας. Ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ εἰσὶν ἐσπαρμένοι ἐπὶ προσκεφαλαίων πολυτίμοι λίθοι ἀξίας 7,000,000 λιρῶν. Ὁ ἀνώτατος λίθος εἶναι ἐν τῷ στέμματι τοῦ Καγιάνη, ἔχοντι σχῆμα γλάστρας, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ρουβίνιον μεγέθους ὠοῦ. Ὑποτίθεται ὅτι κατάγεται ὁ λίθος ἐκ Σιάμ. Παρὰ τὸ στέμμα ὑπάρχει προσκεφαλαῖον πλήρες ἀδαμάντων, παρέκει 15 ὄρμαθοι μαργαριτῶν, σμεράλλῶν, ρουβινίων καὶ δακτυλίων ποικίλων. Ὁ κ. Τάττικ, ὅστις ἠρεύνησεν ἅπαντα τὸν θησαυρὸν, λέγει ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ζωστήρες πλήρεις λίθων πολυτίμων, ἰδίως ἡ ζώνη τοῦ Καγιάνη, ζυγίζουσα 18 λίτρας. Σπάθαι τινὲς εὕρετοίκοι ἐκεῖ ἔχουσιν ἀξίαν 250,000 λιρῶν ἑκάστη.

Ὑπάρχουσι πρόσδε σάπφειροι ὡς κάρνα. Ἡ θήκη τοῦ ξίφους τοῦ Σάχου εἶναι κατάστικτος ἐξ ἀδαμάντων, ἐν ᾧ ἐλάχιστος εἶναι ἴσος λεπτοκαριῶ. Μεταξὺ τῶν ἀπειροπληθῶν λίθων ὑπάρχει ἀστὴρ, κομισθεὶς ἐκ Ρουστοῦν, ὃν πιστεύουσιν οἱ Πέρσαι ὡς ἔχοντα τὴν δύναμιν νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς συνωμότας ν' ἀνομολογῶσι τὸ ἔγκλημά των.

Περὶ τὸν λαίμῳ φέρεται ὁ Σάχης περιδέρειον, ὅπερ λέγεται ὅτι ἔπεσεν ἐξ οὐρανοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μωάμεθ, καὶ ὅπερ καθιστᾷ ἄτρωτον τὸν φέροντα αὐτό. Τὸ μέγιστον ὅμως πρᾶγμα καὶ πολυτιμώτερον τοῦ Σάχου εἶναι

λιθοκόλλητον κυτίον χρυσοῦν, ὅπερ ἔχει, λέγουσι, τὴν δύναμιν νὰ καθιστᾷ ἀόρατον τὸν φέροντα αὐτὸ μονάρχην, ἐφ' ὅσον οὗτος μένει ἄγαμος.

Ὁ Θεσαυρὸς τοῦ Σάχου εἶναι ἀνεκτίμητος ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΚΥΝΑΡΙΟΥ.

Εὐφρόσυνα πηδῆματ' ἐποίεις χθές καὶ παῖζον
τὸν κύριόν σου ἔτερες, κυνάριον ἀθῶον,

Ἦσο χαρμόσυνον πολὺ καὶ προσφιλέ; καὶ ἦσο
θνητῶν πολλῶν πιστότερον τὸ ἄλογον σὺ ζῶον.

Καὶ ἦσο τέλος ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐδαιμονία
τοῦ ἀγαπῶντός σε πολὺ, παραπολὺ κυρίου,
Ἄλλ' ὅμως, φεῦ! ἐπέπρωτο νὰ γίνῃς καὶ σὺ θῦμα
Ἀμαξηλάτου μουσαροῦ, ἀσπλάγγου καὶ ἀγρίου.

Διήργητο τὸ δυστυχὲς σκιρτῶν τὴν λεωφόρον,
Ἄλλ' ἄμαξά τις τρέχουσα ἀπὸ ρυτίδος φθάνει,
τὸ ἀνατρέπει τὸ μικρὸν καὶ τὰ ὀστά τῆς θραύει,
Ἐκεῖνο δ' αἰσθανόμενον ὅτι τὸν βίον χάνει,

Στρέφει τὸ βλέμμα λυπηρὸν πρὸς τὴν ὁδὸν κ' ἐκπιέον,
Ἄναζητεῖ μ' ἀπελπισμὸν τὸ βλέμμα τοῦ κυρίου....

Διήλθε πλὴν ἡ ἄμαξα... κ' ἐξέπνευσεν ἐκεῖνο,
θῦμα γενόμενον οἰκτρὸν ἀνθρώπου... τί; θηρίου!

Θηρίου ὄντως! Τὴν ὁδὸν ἐκείνας ἐπ' ἀμάξης

Ἀκολουθεῖ ἀτάραχος καὶ ἀμερίμως τρέχει,

Ἐνῶ ἐκεῖ κυνάριον ἐφόρευσε ἀθῶον...

ὦ! δὲν εἶν' ἀνθρώπος αὐτός! οὐδὲ καρδίαν ἔχει!

Ἰδέτε το! ἀκίνητον ἐν τῇ ὁδῷ, νομίζεις

Κοιμάται τὸ κυνάριον ἀτάραχον, καὶ θῦμα;

Ἐπαυσε ζῶν! Καὶ ὑπαρξίς ἀγνή καὶ πιστοτάτη

Ἐθυσίασθη δωρεάν! Τ' εἶναι λοιπὸν ὁ νόμος;

Ὁ νόμος! Τίνα τιμωρεῖ, ἀφοῦ ἐκείνον ὄχι,

Ὅστις ἀσπλάγγως ἀφαιρεῖ τὸ ζῆν ἀγνῶν πλασμάτων,

Ὁ νόμος! πόσους ἀδικεῖ καὶ πόσους θυσιάζει! ...

Κοιμοῦ καὶ σὺ, κυνάριον, ἐν πῶν αὐτοῦ θυμάτων....

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Τὸ μὴ δ ε ρ .

Λύσις τοῦ Γρίφου

Ὁ Διογένης ἦρ κυνικὸς φιλόσοφος.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὁλόκληρον μ' εὐρίσκεις ἂν συναντᾷς ἐγθρόν σου.

Ἀκέφαλον μὲ ἔχεις ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου.

ΓΡΙΦΟΣ.

